

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Danmarks Krønike af Saxo Grammaticus. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 1. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1818_335A_1-txt-shoot-idm1284.pdf (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Sagen er den, at i Førstningen, efterat Christendommen var kommet herind, da var man kun tynd baade i Troen og i Latinen, og skulde nok bare sig for at skrive en Danmarks-Krønike, og siden, da Kirke-Tjenesten kom i Gang, og man lærde Latin, saa var man doven, som man før var dum, og Følgen blev den samme, thi hvad man før ikke kunde, det gad man ikke nu. See, derfor kunde jeg ikke bære det over mit Hjerte zog Sind at være gienstridig, uagtet jeg følte hvor lidt jeg var saa svært et Arbeide voxen, men vilde dog hellere saagodt som sprænge mig selv, end at vi danske Folk, hvis Naboer just har deres store Moerskab af Krøniken, skulde blive berygtede som de, der agtede de gamle Dage intet skriftligt Mindes-Mærke værd, men skrev dem kun i Glemme-Bogen. Det var da altsaa en tvungen Sag, at jeg belæssede mine svage Skuldre med en Byrde, som ingen Skribenter hidtildags har rørt med en Finger, jeg turde ikke stampe imod Brodden, og ihvorvel det ogsaa var et Vove-Stykke at begynde paa, hvad der skulde anderledes Karle til, saa trøstede jeg mig dog ved det Rygstød jeg havde i den store Mand, hvis Herrebud jeg efter fattig Leilighed udrettede. Men da nu han gik ind i Evigheden, førend jeg blev færdig, og I, Herr Anders, blev i en god Time eenstemmig udvalgt til hans Eftermand i den høie Værdighed, saa veed jeg Intet bedre, end at bønfalde Eder om at staae mit Værk i Faders og Formynders Sted, saa de avindsyge Hagle-Hoveder, hvis Fingre fornemmelig kløe efter hvad som gjør Opsigt, maae blive beskiæmmede, naar de see, under Hvis mægtige Vinger min Bog finder Skyts! Hvilken frugtbar Overflødighed af Viisdom og Kundskab finder man ikke hos Eder, alt som et helligt Skatkammer, rigelig opfyldt med himmelske Klenodier! For at sanke saadanne Midler, og forfremmes i boglig Kunst, var det, at I bereiste Frankerig, Italien og Engelland, og da I, efter lang Omvanken, fik det glimrende Kald at staae i Spidsen for en udenlandsk Høiskole, skal man have ondt ved at sige, om derved timedes Eder eller Embedet selv den største Ære. For denne Eders store Berømmelses, Dyds og Dygtigheds Skyld udvalgdes I af Kongen til Haand-Skriver, og vidste saaledes at nytte Leiligheden til store Foranstaltninger, at denne Bestilling, der hidindtil ikke var synderlig regnet, siden, da I befordredes til det Embede I nu beklæder, var en Brud, hvortil der beiledes omkap af de Ypperste i Landet. Intet Under derfor, at Skaane jublede over, denne Gang at have laant en Biskop af et andet Landskab, isteden for at kaare ham blandt sine egne Sønner, thi det er ikke meer end billigt, at man fryder sig over et Valg, man har saa megen Ære af. Ja, da I ikke blot, ved Byrd og boglig Kunst, og Sindets Gaver, er en Prydelse for Kirken, men leder ogsaa Hjorden til Ordets fedeste Græsgange, saa er det Eders Løn at elskes overalt, og Eders Roes at have, ved priselig Idræt, gjort Eders hæderfulde Embede end mere høiærværdigt! For ikke ved Eders Rigdom at give Anstød, har I med from Gavmildhed skiænket Eders store Formue til gudelig Brug, og langtfra at falde i Gierrigheds Snarer, har I da meget mere paa den allerbedste Maade skilt Eder ved Rigdoms Bekymringer. Hertil kommer det kostelige Værk, hvori hellig Sandhed med synderlig Kunst er af Eder indvirket, samt den Nidkiærhed, hvormed I, uanseet Uleilighederne som deraf flyde for Eder selv, tager Eders Embed vare: I har saaledes ved den saliggjørende Lærdoms Kraft tvunget dem som forholdt Kirken sine Rettigheder, til igjen at opfylde deres Skyldighed, og bøde nu for hvad de brøde før; dem som elskede Letfærdighed og fulgte Kiødets Lyster, har I ved idelig Formaning, og en ærbar, lysende Vandel, ført tilbage fra den usle Blødhed til en værdigere Tænkemaade, og skiøndt man ikke let kan sige, om I har udrettet mest med Ord eller med Exempel, saa er det dog lige vist, at hvad Eders Formænd omsonst arbeidede paa, har I, og det ene ved kloge Raad, udrettet.